

Förordning om regionalräkenskaper för jordbruket 2020/21:FPM80

Finansdepartementet

2021-03-03

Dokumentbeteckning

COM (2021) 54

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 vad gäller regionalräkenskaper för jordbruket

Sammanfattning

Genom förordningen fastställs de metoder för räkenskaper i jordbruket som medlemsstaterna sedan 2000 försett Eurostat med enligt en informell överenskommelse, och enligt metodet och tidsfrister som använts sedan dess.

Regeringen välkomnar förslaget, som innebär en modernisering av statistiken.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 fastställs räkenskaperna för jordbruket (EAA) i unionen genom att metoder och tidsfrister för överföring av räkenskaperna i fråga föreskrivs. Räkenskaperna för jordbruket är satelliträkenskaper till nationalräkenskaperna, enligt definitionen i ENS 2010, med syftet att uppnå harmoniserade och jämförbara resultat medlemsstaterna emellan för att kunna utarbeta räkenskaperna med avseende på unionen.

Regionalräkenskaperna för jordbruket (REAA) är en anpassning på regional nivå av EAA. Enbart nationella siffror kan inte ge den fullständiga och ibland komplexa bilden av det som händer på en mer detaljerad nivå. Därför bidrar uppgifter på regional nivå till en ökad förståelse av olikheterna mellan

regioner och kompletterar informationen för unionen, euroområdet och enskilda medlemsstater. REAA behöver därför integreras i förordning (EG) nr 138/2004 både vad gäller metoder och lämpliga tidsfrister för överföring.

Kommissionen presenterade förslaget den 12 februari 2021.

1.2 Förslagets innehåll

Den föreslagna förordningen består av två nya artiklar och ändring av både bilaga I (metoder för räkenskaper i jordbruket) och bilaga II (program för överföring av uppgifter).

De huvudsakliga ändringarna avser bilaga I och bilaga II.

Den första stora ändringen avser REAA. Medlemsstaterna har sedan 2000 försett Eurostat med REAA enligt en informell överenskommelse och enligt metoder som använts sedan dess. I syfte att integrera REAA i förordning (EG) nr 138/2004 har ett kapitel lagts till i bilaga I. Bilaga II har uppdaterats för att återspegla de motsvarande tidsfristerna för överföring av REAA.

För det andra har en artikel lagts till för att täcka kraven på kvalitetsrapportering som föreskrivs i förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik.

Den tredje stora ändringen avser lättnader i fråga om tidsfrister för överföring av den andra omgången EAA-skattningar i syfte att bidra till en högre kvalitet på uppgifterna.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Gällande svenska regler är lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Förslaget väntas inte innebära någon förändring i det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Nämnden för lagstiftningskontroll avgav ett positivt yttrande om konsekvensbedömningen av strategin för jordbruksstatistik för 2020 och därefter, som EAA är en del av [SWD (2016) 430].

Konsekvensbedömningen gjordes på strateginivå, vilket var en följd av ett systematiskt tillvägagångssätt som omfattar hela systemet för jordbruksstatistik, något som säkerställer att alla delar passar ihop.

Konsekvensbedömningen visade att det europeiska systemet för jordbruksstatistik ytterst, som det föredragna alternativet, bör omfattas av tre förordningar. Två av dessa förordningar är nya och ersätter flera äldre EU-förordningar om jordbruksstatistik. Den första förordningen, om integrerad statistik över jordbruksföretag, omfattar uppgifter om jordbrukets struktur, fruktodlingar och vinodlingar och antogs som förordning (EU) 2018/1091.

Den andra förordningen är ett parallellt lagstiftningsförslag till en förordning om statistik över insatsvaror och produktion i jordbruket som omfattar insatsvaror och produktion i jordbrukssektorn: jordbruksproduktion (grödor och djur), inbegripet ekologiskt jordbruk, priser på jordbruksprodukter, näringsämnen och växtskyddsmedel. Den tredje förordningen, enligt vad som avses i konsekvensbedömningen, är förordning (EG) nr 138/2004 om räkenskaper för jordbruket, vilken är föremål för det föreliggande förslaget till ändringsförordning. Eftersom räkenskaperna för jordbruket är satelliträkenskaper till nationalräkenskaperna och makroekonomiska till sin karaktär, föreslogs inte att de skulle integreras i de nya ramförordningarna. I stället föreslogs att de fortsatt ska omfattas av separat lagstiftning, vilket har varit fallet sedan förordningen om räkenskaper för jordbruket först trädde i kraft 2004.

Förslaget beräknas leda till marginellt ökade kostnader för att ta fram statistiken. Uppgiftslämnarkostnaderna beräknas vara oförändrade.

Eventuella kostnader som förslagen kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95FiU5, rskr. 1994/95:67). Utgiftsdrivande åtgärder på EU-budgeten behöver finansieras genom omprioriteringar i den fleråriga budgetramen (MFF).

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar förslaget, som innebär en modernisering av statistiken.

Regeringen ska sträva efter att begränsa den administrativa bördan för berörda aktörer. En viktig utgångspunkt i detta är att nya regler och andra krav inte heller blir mer kostnadskrävande än nödvändigt för samtliga berörda aktörer.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte tagit ställning till förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats till Jordbruksverket och Statistiska centralbyrån. Remissvaren har ännu inte kommit in.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 338.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Subsidiaritetsprincipen är tillämplig, då förslaget inte omfattas av unionens exklusiva behörighet. Det europeiska statistiksystemet tillhandahåller en infrastruktur för statistiska uppgifter. Systemet är utformat för att tillgodose behoven hos många användare, för beslutsfattandet i demokratiska samhällen. Förslaget till denna förordning har utformats för att skydda kärnverksamheten hos partnererna i det europeiska statistiksystemet samtidigt som kvaliteten på och jämförbarheten hos statistiken avseende EAA säkerställs på ett bättre sätt.

Ett av de viktigaste kriterier som de statistiska uppgifterna måste uppfylla är att de ska vara samstämmiga och jämförbara. Utan en tydlig EU-ram, dvs. unionslagstiftning där gemensamma statistiska begrepp, rapporteringsformat och kvalitetskrav fastställs, kan medlemsstaterna inte uppnå den samstämmighet och jämförbarhet som krävs.

Kravet på jämförbarhet är mycket viktigt för jordbruksstatistiken på grund av den gemensamma jordbrukspolitikerna.

Målet för den föreslagna åtgärden kan, enligt kommissionen, inte uppnås på ett tillfredsställande sätt av de enskilda medlemsstaterna. Åtgärder kan vidtas på ett effektivare sätt på unionsnivå, på grundval av en unionsrättsakt som säkerställer jämförbarhet mellan de statistiska uppgifterna inom de statistikområden som omfattas av den föreslagna rättsakten. Själva uppgiftsinsamlingen kan dock fortfarande utföras av medlemsstaterna.

Förslaget är, enligt kommissionen, förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl:

Genom att samma principer tillämpas i alla i medlemsstater kommer förslaget att säkerställa kvaliteten på och jämförbarheten hos den europeiska jordbruksstatistik som samlas in och sammanställs. Det kommer också att säkerställa att den europeiska jordbruksstatistiken förblir relevant och anpassas till användarnas behov. Genom förordningen kommer statistikframställningen att bli mer kostnadseffektiv samtidigt som särdragen i medlemsstaternas system beaktas.

I enlighet med proportionalitetsprincipen går den föreslagna förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet med förordningen.

Regeringen bedömer på de skäl som kommissionen anför att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. 2020/21:FPM80

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer behandlas i rådets arbetsgrupp för statistik. Beslut kan väntas under 2022.